

ZPRÁVODAJ

ŘK farnosti

Stará Boleslav

Červenec-Srpen 2021

JEŽÍŠ POSÍLAL UČEDNÍKY PO DVOU

My, lidé dnešní doby, rádi užíváme ve vzájemné komunikaci, zvláště v médiích, různé zkratky, loga či ikony jako znamení stručného, silného a výrazného vyjádření určitých skutečností. Pro víru v naší zemi, ale i u dalších slovanských národů, může být takovým sloganem či ikonou slovo „Velehrad“, nebo osobně „Cyril a Metoděj“. Křesťanský styl života těchto mužů není jen věcí doby před více než tisíci lety, ale je základním znamením, které vstoupilo do kořenů naší víry a vzlínilo až do dnešní doby.

Oba bratři měli doma významné postavení ve státní správě v blízkosti byzantského císařského dvora, své postavení ve vědě - Konstantin byl filosof, vědec. Měli své místo v církevním životě, absolvovali důležitou misi u Chazarů na Krymu, kde našli ostatky sv. Klimenta I., papeže, byli mnichy v klášteře. Ve chvíli, kdy císař Michael III. a patriarcha Fotius zavolali, bratři se hned

vzdali všeho a šli Svůj evangelní životní postoj napřed žili a o něm podali svědectví; neohlíželi se na své vlastní zájmy a pohodlí a šli se plně dát do služeb těch, ke kterým byli posíláni. Přinášeli slovanský jazyk, aby jim bylo rozuměno, vytvořili pro něj abecedu, a tím nás tak záhy zařadili mezi kulturní národy Evropy.

Dříve než otevřeli ústa, aby mluvili, přinesli jako první dar svědectví vlastního životního postoje. Toto znamení na začátku naší víry a jejich život jsou pro náš dnešní křesťanský život nesmírně důležitou výzvou.

Přeložili liturgické knihy do slovanské řeči a přinesli je, aby bohoslužba byla lidu srozumitelná a aby se jí mohli naši předkové aktivně zúčastnit. Lze jen žasnout nad moderním duchem, kterým byli vedeni. To je silná výzva k následování

Přicházeli od patriarchy Fotia, v době, kdy pod povrchem nábožensko-politické situace nazrával rozkol mezi Východem a Západem. Naši věrozvěstové přinášeli hlubokou východní spiritualitu, kterou ale opírali i o druhý břeh, o papeže, kterému předložili ke schválení celé své dílo a zvláště liturgické knihy v novém dosud neužívaném slovanském jazyce. Tím se stal slovanský jazyk vedle latiny, řečtiny a hebrejštiny zcela výjimečně dalším liturgickým jazykem v církvi ještě před němčinou či ostatními jazyky. Naši předkové se tak stali na evropské rovině privilegovanou skupinou mezi ostatními národy. Svatí Cyril a Metoděj budovali svou misií pevný náboženský a kulturní most mezi Východem a Západem v tehdejší těžké nábožensko-politické situaci. Misie svatých věrozvěstů měla tedy hluboký ekumenický ráz v původním smyslu toho slova a měla nesmírný dopad mezinárodně politický.

Sotva dovedeme dnes docenit skutečnost, že ještě v době přípravy na svou misijní cestu začali svatí bratři překládat Písmo do slovanské řeči, aby naši předkové měli další privilegium a mohli slyšet slovo Boží ve svém vlastním jazyce. Soluňští bratři úžasným způsobem předběhli dobu o staletí.

Přišli spolu dva, tak jako Ježíš posílal učedníky po dvou. To mělo hluboký teologický smysl: Ježíš řekl: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich...“ Přicházeli hlásat Ježíšovu radostnou zprávu o Bohu – lásce s Ježíšem Zmrtvýchvstalým ve svém středu. A tak budovali na autentickém základě ve vzájemné jednotě společenství místní církve. Jejich hluboce žitý evangelní styl života a díla je silnou výzvou pro náš dnešek: vytvářet autentické společenství věřících ve farnostech, ve vzájemné lásce a jednotě.

Dodnes není dostatečně zhodnocen přínos soluňských bratří pro vymezení právních a společenských základů naší samostatnosti, totiž jejich Nomokanon,

jejich dílo zákonodárné, které přispělo k ustavení struktur státu. Při formulaci zákonů Cyril s Metodějem nepřevzali jednoduše cizí překlady právního charakteru, ale upravili je podle místních zvyklostí. Cyrilometodějské zákonodárství bylo tedy svébytným právním řádem a poznamenalo vlastně celou oblast střední Evropy. Právem je tedy svátek našich věrozvěstů svátkem státním. Více než jiné skutečnosti, než jiné postavy, patří soluňští bratři k našim dějinám.

Z kázání kardinála Miloslava Vlka na Velehradě 5.7.2007

MATKO NANEBEVZATÁ, ORODUJ ZA NÁS

Nedívím se, že si nejniternější vztah k Boží Matce Panně Marii najdou lidé probodení bolestí, nespravedlností a utrpením. Nedívím se, že se k židovské dívce Marii upínají lidé tělesně a duševně zbědovaní. Nedívím se, že Královnu nebes a Prostřednici milostí vzývají všichni ti, kteří pro svůj život potřebují něhu a odvahu ženskosti. Nedívím se už, že mariánská úcta někdy připomíná jakési nové náboženství. Nikdo v dějinách totiž hlouběji neprocítil, co je to bolest ze smrti syna, jenž je bohočlověkem, a co znamená plně se oddat Božímu záměru. Ke komu volat o pomoc než k té, která nosila na srdci Spasitele světa?

Slavnost nanebevzetí Panny Marie dosvědčuje víru církve, že je „Bohem zjevenou pravdou víry, že neposkrvněná, vždy panenská matka Boží Maria byla po skončení svého pozemského života vzata s tělem i duší do nebeské slávy“. Tradovanou víru církve potvrdil Druhý vatikánský koncil ve věroučné konstituci

o církvi Lumen gentium, když v článku 59 říká, že: „neposkvrněná Panna, která byla uchráněna od jakékoli poskvrny dědičné viny, dokončila svůj pozemský život, byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy a vyvýšena Pánem jako královna všeho tvorstva, aby se dokonaleji připodobnila svému synu, Pánu pánů (srov. Zj 19,16) a vítězi nad hříchem a smrtí.“ Tato víra církve byla v průběhu dějin teologicky reflektována i odmítána, ale dnes, v 21. století, se zdá, že s dogmatem o Mariině nanebevzetí souhlasí v širším rámci řada protestantských církví i lidí jsoucích z nějakého důvodu mimo církev. Víra, že svatí církve žijí, je křesťanům tohoto světa společná.

Kvalita osobního vztahu k Marii se podle mého mínění odráží ve vztahu k ženě, k matce, k ženskému prvku v nás i k ženskému archetypu jako takovému. Mariin život a úkol, který na sebe svým fiat vzala, je mnohem víc než vyprávěním o Popelce. Všechny aspekty příběhu o Vtělení Božího Syna, jak nás o nich zpravuje Bible, vrací znovu a znovu do hry a k přemýšlení otázku lidské tělesnosti, která bývá oproti duši a duchu považována za „přirozeně“ nejslabší článek lidské osoby. Mariin a Ježíšův vzájemný život a provázání však ukazují, že tělesnost není třeba vytěšňovat, aby si člověk mohl připadat jako zbožný, a že nad nemocným a slabým tělem obvykle pokulhává ještě nemocnější a slabší duše.

Víra církve o nanebevzetí Ježíšovy Matky stojí proti falešnému kultu těla, jež tu je podle některých jen k uspokojení a jako prostředník požitků. Mariin životní příběh ukazuje na důstojnost každé lidské osoby a nenahraditelnost každého jednoho lidského života, který je determinován podivuhodným, vpravdě zázračným propojením duše, ducha a těla. Bůh skrze Marii včlenil do věčného plánu spásy ženu, která „to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom“ (Lukáš 2:19) a žila život, který je v jeho pokoře a smysluplnosti následováníhodný. Maria nepřipomíná ženy z řecké nebo římské aristokracie. Uprostřed svého národa, země a kraje je jedna z mnohých. Přesto za ní podle tradice od okamžiku Ježíšovy smrti přicházejí lidé, a ti, kteří se o Kristu dozvědí později, mají bytostné nutkání zjistit, kdo že to je či byla matka Pána, který jim ve vteřině obrácení proměnil život.

Největší umělci nikdy nezpodobili Marii jako Nefertiti nebo královnu ze Sáby. Také pisatelé ikon vidí v Marii ženu oděnou sluncem, jejíž pohled vámi prostoupí až na dno srdce. Řada umělců vidí v Marii námět, s nímž se musí tvořivě vypořádat stůj co stůj, třebaže jejich vztah ke křesťanství a církvi nemusí být vždy pozitivní. Kdo by si pomyslel, že jedny z nejkrásnějších, nejodvážnějších a nejsilnějších kreseb a maleb dnes najdeme na pouličních obrazech vyděděných ghet a u tvůrců, jejichž dílo je vystaveno v zapadlých výstavních síních na předměstí?

Pius XII. v závěru své konstituce zakazuje, aby kdokoliv cokoliv měnil na deklaraci církve o Mariině nanebevzetí. Nedívám se na jeho slova formalisticky, fanaticky ani prizmatem církevního práva. Vidím je jako otcovské připomenutí, že jsou v lidském životě věci, které nemůžeme sebezářivějším světlem rozumu vysvětlit. Mariánská úcta nakonec nejvíc vypovídá o mém vztahu k ženě, k matce, k tělu (tělo je pro Pána a Pán pro tělo: 1 K 6,12), k oddanosti, k pokoře a životě modlitby. Moje mariánská spiritualita je tichá, introvertní, liturgicky téměř minimalistická. O slavnosti Nanebevzetí Panny Marie bych rád uvažoval nad tím, k čemu jsem kdy využil potenciál svého těla a jak se mi dařilo či nedařilo obstát ve zkoušce neporušenosti a čistoty, která se týká jak těla, tak duše. Ve víře, že Ježíš přišel kvůli hříšníkům, doufám v jeho milosrdenství.

Jaká je vaše srpnová Panna Marie a co pro vás učení církve o Boží Matce znamená?

Zdeněk A. Eminger

SVĚTEC MĚSÍCE

Terezie Benedikta od Kříže (Edith Stein) 1891 - 1942

„Dnes chápu, co znamená být nevěstou Pánovou ve znamení kříže, třebaže to nelze nikdy pochopit úplně, protože je to tajemství. Čím více se kolem nás stahují temnoty, tím více musíme otevírat srdce světlu, které přichází shůry.

Edith vyrůstala ve Vratislavi v německé rodině s židovskými kořeny. Tradiční judaistická víra provázela celé její dětství i rané mládí. Studium filosofie později způsobilo její odklon k ateismu. Ani v něm ale nenalezla odpovědi na její hluboké otázky po smyslu života. „Náhoda“ způsobila, že se jí otevřel prostor křesťanské víry, ke kterému se přimkla celou svou bytostí. Zůstala jí věrna přes pronásledování ze strany fašistického Německa až do své mučednické smrti v plynové komoře koncentračního tábora Auschwitz-Birkenau.

Blahoslavenou byla prohlášena roku 1987. V roce 1998 ji svatořečil papež Jan Pavel II. a v roce 1999 ji a v roce 1999 ji prohlásil spolupatronkou Evropy.

Jednou, když mladá Edith přijela na návštěvu k přítelkyni Hedvice, musela náhle nutně odjet. Přivedla Editu ke knihovně a řekla: „*Vyber si podle libosti. Všechno je tu pro tebe.*“ Edita vypráví: „*Sáhla jsem do knihovny jen tak namátkou. Vylovila jsem knížku celkem nepatrnou. Měla titul »Život svaté Terezie z Avily«, jak jej ona sama popisuje. Začala jsem číst. Knižka mě zaujala. Dočetla jsem ji jedním dechem. Když jsem ji zavírala řekla jsem si: TOHLE JE PRAVDA!*“

Pak poprvé vstoupila do katolického kostela v Bergzabern. K tomu říká: „*Nic se mi nezdálo cizí. Všemu jsem rozuměla.... Po mši svaté jsem šla za knězem a rovnou jsem ho poprosila o křest. S udiveným pohledem mi řekl, že před přijetím do Církve je nutná příprava. Řekla jsem mu, že jsem se připravovala.*“

Nejtěžší úkol ji však teprve čekal - říci to vše matce. Každá svým způsobem přinášela velkou oběť. Edita zůstala ve Vratislavi půl roku a jako dosud doprovázela svou matku do synagogy. Paní Steinová pozorovala s úžasem svou »odpadlou« dceru. Jedné známé ženě řekla: „Ještě nikdy jsem neviděla tak se modlit, jak se modlí Edita.“

Když musela podle zákona o neáriích v roce 1933 ukončit vědeckou a publikační činnost na universitě v Münsteru, vstoupila do kláštera karmelitek v Kolíně. Tento krok pro ni „nebyl novým rozhodnutím, ale uskutečněním jednoho velmi starého, k čemuž zavdaly podnět tehdejší poměry“

Po Křišťálové noci 9. listopadu 1938 se situace v Německu stala pro Edith životu nebezpečnou. Posledního prosincového dne roku 1938 utekla do Holandska. Komunita karmelitánek v Echtu jí nabídla azyl.

Z pomsty za protest, který vznesli holandští biskupové a představitelé protestantských církví proti pronásledování Židů a ve kterém vyzvali věřící, aby jim pomáhali, byla Edith spolu s mnohými jinými nizozemskými křesťany židovského původu 2. srpna roku 1942 zatčena státní policií. Poslední Editina slova k její sestře Rose, která zaslechli okolostojící lidé, byla „Pojď, půjdeme za náš národ.“

Mezi svezеныmi zajatci byla Edith Stein nápadná velkým pokojem a klidem, který vyzařovala. Nářky a rozrušení v lágru, když byli přivezeni noví zajatci, byly nepopsatelné. Edith Stein obcházela ženy a těšila, pomáhala, uklidňovala. Mnohé matky, blízké šilenství, se už několik dní nestaraly o své děti a v tupém zadumání hleděly před sebe. Edith se okamžitě ujala těchto ubohých maličkých, myla je a česala, starala se o jídlo a pečovala o ně. Jednoduché a prosté praktikování lásky osvobozovalo samotnou Edith i lidi, s kterými v lágru přišla do styku, z tísnivé a skličující perspektivy ponižování a týrání.

Jedna z přeživších vězenkyň po válce popsala, jak na ní Edith zapůsobila: „Ta jeptiška, které jsem si okamžitě všimla a na kterou, navzdory mnohým hnusným epizodám, kterých jsem byla svědkem, nikdy nezapomenu. Ta žena s úsměvem, který nebyl maskou, ale vyzařoval z ní jako hřejivé světlo. Když jsem se s ní setkala, okamžitě jsem věděla, že je to opravdu veliká osobnost. Tato zralá žena, která působila tak mladistvě, byla tak pravdivá a autentická. Při jednom rozhovoru mi řekla: ‚Svět je tvořen protiklady. Nakonec ale z těchto kontrastů nezůstane nic. Zůstane jen veliká láska.‘ Mluvila tak jistě a pokorně, že to člověka uchvacovalo.“

Přes sběrný tábor ve Westerborku byly Edith a Rosa deportovány do Osvětimi a zde, pravděpodobně 9. srpna roku 1942, poslány do plynové komory. Poslední Editina zpráva zněla: „Doposud jsem se mohla nádherně modlit.“

*Kdo jsi, Světlo,
jež mne naplňuješ a osvěcuješ
temnotu mého srdce?
Vedeš mne jako ruka matky
a opuštěna tebou nemohla bych jít
ani o krok dál.*

*Jsi prostor, který obepíná mé bytí
a ukrývá je v sobě.
Propuštěno z tebe kleslo by
do propasti nicoty, z níž jsi je vyvedl
k bytí.*

*Jsi mi bližší než já sama v sobě
a niternější než mé nejhlubší nitro –
a přesto neuchopitelný a neobsáhnutelný
a prolamuješ každé jméno:
Duchu svatý – věčná Lásko.*

Z modlitby Edith Steinové k Duchu svatému

Kdo hledá pravdu, hledá Boha

Leckdy si myslíme, že rozumíme vlastním dějinám. Avšak to, co nám v nich připadá jasné, je ale vždy jen pomíjivým odrazem toho, co zůstává tajemstvím Božím až do dne, kdy to všechno bude zjeveno. Mou velikou radostí je naděje na to, že jednou bude všechno jasné. Víra ve skrytý smysl dějin nás musí také vždycky posilovat, když to, co můžeme vidět přímo (ať už na sobě samých či na druhých), by nám chtělo sebrat veškerou odvahu.

Dnešní mladá generace prošla tolika krizemi, že už nám nemůže porozumět. My se však musíme snažit porozumět jí a pak jí snad můžeme ještě trochu pomoci. Vždycky mi byla velmi vzdálena myšlenka, že milosrdenství Boží je vázáno na hranice viditelné církve. Bůh je pravda. Kdo hledá pravdu, hledá Boha, ať už si to uvědomuje nebo ne.

Vedení Boží milosti jsem v posledních týdnech pociťovala opět zvlášť silně. Myslím, že svůj úkol vidím jasněji a zřetelněji. To ovšem také znamená, že stále hlouběji vidím svou naprostou nedostatečnost, ale současně také možnost být přes tuto svou nedostatečnost nástrojem v rukou Božích.

Člověk se může jen snažit, aby život, který si zvolil, žil stále věrněji a čistěji, aby jej tak přinášel jako Bohu příjemnou oběť za všechny, s nimiž je spojen. Důvěra, kterou v nás lidé vkládají, a až skoro děsivě vysoké mínění, jaké má tak mnoho lidí »ze světa« o našem životě, jsou pro nás stále novou výzvou a pobídkou. Jen důvěra, že něco z našeho pokoje a ticha proudí navenek do okolního světa a pomáhá těm, kdo ještě putují, mi pomáhá smířit se s vědomím, že jsem byla do tohoto podivuhodného ústraní povolána přednostně – před tolika lidmi, kteří by toho byli více hodni. Neumíte si vůbec představit, jak hluboce mě pokaždé zahanbí, mluví-li někdo o našem »životě oběti«. Život oběti jsem vedla, když jsem žila ještě ve světě. Teď ze mne byla sňata skoro všechna břemena a mám v plnosti všechno to, čeho se mi dříve nedostávalo. Jsou u nás ovšem sestry, od nichž se každý den vyžadují veliké oběti. A já pochopitelně očekávám, že jednou také pocítím více ze svého povolání kříže než nyní, kdy se mnou Bůh jedná znovu jako s dítětem.

Nechtěla bych Vás zarmoutit, ale musím Vám přece jen říci, že se mě cosi ve Vašem posledním dopise, jako už několikrát v minulosti, nepříjemně dotklo: zdůrazňování údajně obrovského odstupu mezi Vámi a mnou. Připadala bych si jako farizej, kdybych tyto Vaše výroky přešla mlčky, neboť pro ně nemohu nalézt objektivní důvody. Nejste určitě jediná, komu naše mřížka nahání posvátnou hrůzu. Ale tato mřížka přece neznamená, že tam – »ve světě« – je všechno špatné a tady že je to samá dokonalost. Víme, kolik lidské ubohosti se pod hábitem ještě skrývá, a proto nás velice zahanbuje, když se nám nějak podkuřuje.

A tak se člověk ponenáhlu velmi zmenší a zpokorní, stane se trpělivým a shovívavým k třískám v očích těch druhých, protože má dost starostí s trámem ve vlastním oku. A konečně se také naučí snášet sám sebe v neúprosném světle Boží přítomnosti a odevzdávat se Božímu milosrdenství, které se dokáže vypořádat se vším, na co jsou naše síly krátké.

V dětských dnech našeho duchovního života, kdy jsme se právě začali odevzdávat Božímu vedení, cítíme ruku, jež nás vede, silnou a pevnou; je nám úplně jasné, co máme činit a co ne. Ale tak tomu nebude vždycky. Kdo náleží Kristu, musí prožít celý Kristův život. Musí dozrát do Kristova mužného věku, musí jednou nastoupit křížovou cestu do Getsemanské zahrady a na Golgotu. A všechna utrpení, která přicházejí zvnějšku, nejsou ničím ve srovnání s temnou nocí duše, kdy Boží světlo už nesvítí a hlas Pána už nemluví. Bůh tu je, ale je skryt a mlčí.

Od sebeuspokojení „dobrého katolíka“, který „plní své povinnosti“, čte „dobré noviny“, „správně volí“ atd., ale koneckonců dělá pořád jen to, co se mu líbí, k životu, který je veden Bohem a který je žit z Božích rukou, v prostotě dítěte a pokoře celníka, vede dlouhá cesta. Kdo však touto cestou už jednou prošel, ten se už po ní nevrátí nazpátek.

Z knihy: Edith Stein, Myšlenky a meditace

V roce 2019 byl natočen nový film o Edith Stein s názvem „Růže v zimě“. Podle vlastního scénáře jej zrežíroval herec, režisér a producent Joshua Sinclair: „Chtěl bych, abychom pochopili jak Edith židovku, tak Edith karmelitku. Přeji si totiž, aby film napomohl k vyřešení neshod mezi oběma komunitami a abychom prostřednictvím Editina příběhu konečně pochopili, že antisemitismus je pro křesťana nepřijatelný. Není možné porozumět Pánu, aniž bychom plně uznali jeho kořeny v dějinách vyvoleného Božího lidu“.

Výtěžek z projekce zčásti poputuje na konto dobročinné nadace, nesoucí jméno Edith Steinové (*The Edith Stein Fund*), která se ujímá potřebných žen a dětí a léčí je prostřednictvím sdružení *Lékaři bez hranic*.

Na podzim 1585 kolovala v Castiglione a okolí zvláštní zpráva: Alois, prvorozený vznešený potomek nejvyššího městského pána Ferrante Gonzagy, tak hodný a vhodný pro budoucnost dynastie, se zřekl nástupního práva

Z dostupných zdrojů vybral V. Šimík

BIBLICKÉ INSPIRACE

Biblický text

Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal svou mysl k cestě do Jeruzaléma a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše připravili. Ale tam jej nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému. Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, máme přivolat oheň z nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?“ Obrátil se a pokáral je: „Nevíte, jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“ A šli do jiné vesnice.

Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“ Jinému řekl: „Následuj mne!“ On odpověděl: „Dovol mi, Pane, abych šel napřed pochovat svého otce.“ Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“ A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou.“ Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“

(Lk 9,51-62)

Cesta za Ježíšem je cestou, na které není člověk kříže ušetřen. Je to naopak cesta nezajištěnosti, cesta utkávání se zlem, na niž se člověk může vydat, protože právě jako křesťan může kříž přijmout. Ježíš ale nešel do Jeruzaléma proto, že by toužil po utrpení. Jeho cesta byla vedena věrností k Otci a touhou lidi zachránit.

Výzva člověku, který byl povolán Ježíšem k následování, aby pohřeb svého otce přenechal „mrtvým“ se dá pochopit jen v kontextu naléhavých požadavků Božího království. V židovské tradici povinnost pohřbit zemřelého příbuzného byla prvořadá.

Zřejmě zde nejde jen o to, že Ježíš přináší mnohem víc než požadavky lidské slušnosti a dobrých rodinných vztahů. Je tu významný protiklad mezi "mrtvými" - to jsou ti, co nepřijali zvěst o Božím království a mezi životem, který je s Božím královstvím ztotožňován. Nelze se otáčet, protože nic není

a nemůže být tak důležité, jako Boží království, do něhož je člověk volán a které v Ježíši přichází.

Každý si může přeložit slova tohoto evangelia do jazyka, pojmů, událostí a okolností svého vlastního života. Může z toho být člověku úzko, protože nejistoty se leká, to, k čemu přirostl, nerad opouští.

Aleš Opatrný

LITURGICKÉ OKÉNKO

Co vlastně znamená „liturgie“?

Toto slovo pochází z antické řečtiny a znamenalo obecně veřejnou službu pro lid či stát. V křesťanském prostředí pak dostalo specifický význam bohoslužby, tedy shromáždění křesťanů, kteří si připomínají spasitelné Boží dílo a odpovídají na něj svými díky a chválou.

Ale není to primárně člověk a církevní obec, která svými úkony slouží Bohu. V liturgii totiž jedná především Bůh v Ježíši Kristu, a to slovem a znameními, která přinášejí člověku spásu. Liturgii lze tedy chápat jako dialog mezi Bohem a člověkem. Tak se v liturgii skrze smyslová znamení naznačuje a vždy svým vlastním způsobem uskutečňuje posvěcení člověka. A toto posvěcení není jen nějakou dekorací člověka, ale má ho uschopňovat víru zvěstovat (martyria), víru slavit (liturgia) a víru konat (diakonia).

Každá liturgická slavnost je jakožto „dílo Krista kněze a jeho těla, církve“ v pravém smyslu slova svatým jednáním, jehož účinnosti se žádné jiné jednání církve co do úrovně a míry nevyrovná.

Takže definice liturgie by mohla znít: Liturgie je zpřítomňování Nové smlouvy mezi Bohem a člověkem, uskutečňované lidem Božím skrze přítomného Krista v Duchu svatém prostřednictvím účinných znamení a v právoplatném uspořádání, a to jako pokračování Kristova kněžství mezi jeho vyvýšením a jeho druhým příchodem, jímž nadejde Boží království.

Liturgie uskutečňuje na jedné straně nezbytnou ‚vertikálu‘ (Bůh – člověk), na druhé straně dává sílu a zavazuje k patřičnému ohledu na ‚horizontálu‘ (člověk – bližní – svět). Liturgie tedy není žádnou památkovou péčí o přežilé bohoslužebné formy ani estetizujícím či romantizujícím nadšením pro umělecké obřady a zpěvy, ale ani úzkostlivým zachováváním rubrik, jež by se dalo chápat i magicky.

Co všechno patří k liturgickým slavnostem?

Pojem liturgie zahrnuje všechna bohoslužebná shromáždění křesťanské obce, při nichž je v ní Kristus přítomen, aby posvěcoval lid a oslavoval Otce – tedy

nejenom slavnost eucharistie, ale i slavení dalších svátostí, jež člověka začleňují do společenství církve. K liturgickým slavnostem obce však patří také denní modlitba církve (breviář) a samostatná bohoslužba slova.

Aby bylo zřejmé, že u svátostí jde o liturgické slavnosti společenství, byly v posledních desetiletích upraveny tak, aby při každém slavení svátostí bylo patrné:

- že nejde o individuální, soukromou událost („můj“ křest), nýbrž o slavnost společenství, neboť se ho celého týká;
- že nejde o jednorázovou událost, nýbrž o znamení, vztahujícího se k obci i ke každému jednotlivému člověku;
- že nejde o „obřady“, nýbrž o obsah, který toto dění vyjadřuje;
- a že místo pevně stanoveného ritu, který dříve upravoval při slavení svátosti každý detail, ponechává nynější obřad větší volnost, aby bylo možné jej přizpůsobit té které situaci.

Aby slavení svátostí mělo zřetelný charakter liturgie, uchovává si každá svátost prvky bohoslužby slova: je tu tedy zvěstování slova čtením, evangeliem a kázáním, a jsou tu modlitby a přímluvy. Ideálem zůstává udílení svátostí, spojené se slavením eucharistie. I tam, kde to není možné, probíhá liturgie udílení svátostí vždycky jako liturgická slavnost: tvoří ji vstup, bohoslužba slova, jádro liturgie příslušné svátosti a závěr. Tak nyní svátosti vyjadřují nejen spásenosný aspekt, nýbrž v modlitbách a prosbách, ve vyznání vin a vyznání víry také aspekt vzestupný, který patří ke každé liturgii. Víru nejen předpokládají, ale také ji slovy i znameními živí, posilují a vyjadřují.

To všechno jsou slavnosti, které patří k liturgii celé církve. Kromě toho jsou však i bohoslužebná shromáždění jednotlivých místních církevních uskupení, jež nejsou jednotně upravena pro celou církev. Sem patří různé pobožnosti, které také patří k liturgickému řádu, anebo přinejmenším mají k liturgii vztah. Mínilme tím pobožnosti, procesí a pouti, které spadají do kompetence diecézí a jejich biskupů, jako třeba průvod o svátku Těla a Krve Páně.

Klemens Richter: Liturgie a život, Vyšehrad 2003

DOVOLENÁ TROCHU JINAK

Letošní dovolenou asi mnozí prožijí v naší milé vlasti, než aby riskovali, že jim cestování do zahraničí zkomplikují epidemiologická opatření v té které zemi nebo dokonce karanténa po návratu domů. Proč ale toto omezení nevztít jako výzvu, šanci poznat z naší krajiny, historie a kultury něco nového?

Možná si vzpomenete na pozvánku v minulém čísle Zpravodaje na zajímavou akci Muzejní noci spojenou s putováním na jenštejský hrad. Je takřka za humny, ale mnozí jsme tam nikdy nebyli. A takových zajímavých cílů blízkých i vzdálenějších je řada, jen je objevit. A v tom nám může pomoci například projekt EU s názvem „Církevní turistika“, který u nás po vzoru jiných evropských zemí vznikl v roce 2014.

Aplikace www.cirkevnuturistika.cz prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa, poutní trasy, poutě, duchovní cvičení a další akce a zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Najdeme zde i nabídky ubytování podle interaktivní mapy republiky.

Projekt je zároveň podporou pro farnosti a sbory a dává jim příležitost představit své umění, tradice, dějiny i mravní a duchovní hodnoty a především dosvědčit svou víru. Na tvorbě aplikace se podílejí jednotlivé diecéze a přispívat mohou i jednotlivé farnosti. Informace tedy neustále přibývají a aktualizují se. A kdo by přece jen chtěl zavítat k sousedům, najde tam také informace o rakouských a polských poutních místech. Zde je malá ochutnávka a zároveň tip na poutě.

Mníšek pod Brdy, poutní areál Skalka

Asi 30 km jihozápadně od Prahy leží na brdském hřebeni pod vrchem Skalka (553 m n. m.) unikátní krajinný a architektonický prvek barokního areálu Skalka s barokním kostelíkem sv. Máří Magdaleny, klášterem, poustevnou (obojí dříve určené pro benediktinské mnichy) a křížovou cestou. Barokní poutní areál, ke kterému patří také křížová cesta byl vystavěn na sklonku 17. století. Areál se stal v 18. století známým poutním místem.

Foto: Martin Javorský

Kostelík Máří Magdalény byl vybudován v letech 1692 – 1693 stavitelem Kryštofem Dienzenhoferem. Zajímavost: Vnitřní výzdoba kostela imituje krápníkovou jeskyni.

Z místa je mimořádný rozhled do údolí s městem Mníšek pod Brdy. Areál je dobře dostupný pěšky nebo na kole. Autem lze dojet na blízké parkoviště u silnice do Řevnice.

Církevní akce (bez záruky)

sobota 10. 7. Pobožnost křížové cesty 14:00 h.

sobota 17.7. Pouť ke svátku Marie Magdalény 10:00 h.*

* Zdatnější jdou procesím z Mníšku p.B., pro méně pohyblivé poutníky autobusová doprava, odjezd od pošty v Mníšku v 9:00 h.

Zpracoval Vladimír Šimík

JAN SKÁCEL: KRÁTKÝ POPIS LÉTA

Požáry ze čtyř stran, hoří léto
Omamně kvetou akátové háje
Zelená duše vína doutná na vinicích
Krvácí vlčí máky v obilí

Přichází tma a po stříbrném mostě kráčí luna
Svět, je jak chleba vytažený z pece
A noc ujídá, a noc ujídá

Požáry ze čtyř stran, hoří léto
Omamně kvetou akátové háje
Zelená duše vína doutná na vinicích
Krvácí vlčí máky v obilí

(Vlaštovky hbité rovnou nití)
(studánky k nebi, k nebi přišívají)
(Rovný je den a slunce svítí)
(na rovné léto v rovném kraji)

Zhudebnil Jiří Hlavica, hraje a zpívá Hradišťan

DOBŘÍ FILM

L'Agnello

(na Febiofestu 2020 uveden pod názvem „Jehňátko“)

Přestože italský režisér Mario Piredda natočil svou prvotinu v roce 2019, premiéra se v důsledku pandemie nemohla uskutečnit a do širšího povědomí diváků se dostal až v polovině loňského roku. A onen bod zlomu, který „covid“ představuje v globálním smyslu tento film zvláštním způsobem předznamenává.

Děj filmu se odehrává v současnosti na Sardinii, odkud režisér pochází. Ale mohl by se odehrávat kdekoli v „postcovidové době“. Kulisou příběhu obyčejných lidí, kteří marně zápasí o záblesk naděje, je vyprahlá pustina. Je to, jak už název napovídá, prostředí pastýřů ovcí a jejich stád, a to nám evokuje biblické archetypy s postavami jako Kain, Abrahám, Izák či Jákob.

Hlavní postavou je sedmnáctiletá Anita, která žije s otcem Jacopem na venkově, kde Jacopův otec Tonino chová ovce. Kamenité pastviny sousedí s vojenskou základnou, která po léta ničí zdraví a životy místních obyvatel. Anitě se změní život poté, co její otec onemocní na leukémii, na kterou zemřela i Anitina matka. Řešením by mohla být transplantace kostní dřeně, pokud by se našel vhodný dárce. Zbývá ale už jen měsíc času, a tak se Anita spolu s dědečkem pokouší navázat dávno přerušené vztahy mezi otcem Jacopem a jeho bratrem Gaetanem.

Pro titulní roli sedmnáctileté potetované metalistky, jež projde procesem drastické osobní proměny, našel režisér představitelku v osobě Nory Stassi, kterou šéfka castingu po dlouhém hledání objevila v jednom baru v Cagliari. Spolu s Lucianem Currelim v roli Jacopa vytvořili pozoruhodnou hereckou symfonii přesvědčivě podloženou kvalitním scénářem filmového příběhu.

Hlavní postavou tohoto příběhu je ve skutečnosti nemoc, rakovina, která je s námi v podobě devastujících následků mnohem déle než „pandemie“. Přestože filmů na podobné téma nevzniklo málo, možná až zpravodajství posledního covidového roku nás naučilo dívat se na ně trochu jinak. Tento film

se totiž neodehrává v klasických schématech lékař – pacient, nemoc – uzdravení. Rakovina je metaforou nemocné společnosti.

Film plánuje v letošním roce uvést televize Noe.

Petr Cekota, www.christnet.eu

APOŠTOLÁT MODLITBY

celosvětová síť modlitby s papežem Františkem

ČERVENEC 2021

VŠEOBECNÝ ÚMYSL

Za přátelství ve společnosti

Modleme se, abychom i v okolnostech sociálního, ekonomického a politického napětí nabyli odvahy a odhodlání vést dialog a nabízet přátelství.

NÁRODNÍ ÚMYSL

Děkujeme Bohu za mladé lidi a prosíme, aby obdařil jejich srdce novou milostí a aby dobře rozlišovali podstatné kroky ve svém životě. Modleme se také za organizátory, hosty a samotné účastníky Celostátního setkání mládeže v Hradci Králové.

SRPEN 2021

EVANGELIZAČNÍ ÚMYSL

Církev

Modleme se za církve, aby přijímala z Ducha Svatého milost a sílu obnovovat se ve světle evangelia.

NÁRODNÍ ÚMYSL

Děkujeme za prázdniny a dovolené a prosíme za všechny, kdo potřebují oddech; ať přijmou k odpočinku i Ježíšovu nabídku: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ (Mt 11,28)

Z LITURGICKÉHO KALENDÁŘE

3.7. (sobota)	svátek svatého Tomáše, apoštola
4.7. (neděle)	slavnost svatých Cyrila, mnicha, a Metoděje, biskupa, patronů Evropy, hlavních patronů Moravy
5.7. (pondělí)	svátek svatého Prokopa, opata
14.7. (středa)	památka blahoslaveného Hroznaty, mučedníka

15.7. (čtvrtek)	památka svatého Bonaventury, biskupa a učitele církve
16.7. (pátek)	památka Panny Marie Karmelské
22.7. (čtvrtek)	svátek svaté Marie Magdalény
23.7. (pátek)	svátek svaté Brigity, řeholnice a patronky Evropy
26.7. (pondělí)	památka svatých Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie
29.7. (čtvrtek)	památka svaté Marty
31.7. (sobota)	památka svatého Ignáce z Loyoly, kněze
4.8. (středa)	památka svatého Jana Marie Vianneye
8.8. (neděle)	svátek Proměnění Páně
9.8. (pondělí)	svátek svaté Terezie Benedikty od Kříže, panny a mučnice, patronky Evropy
10.8. (úterý)	svátek svatého Vavřince, jáhna a mučedníka
11.8. (středa)	památka svaté Kláry, panny
14.8. (sobota)	památka svatého Maxmiliána Kolbeho, kněze a mučedníka
15.8. (neděle)	slavnost Nanebevzetí Panny Marie
20.8. (pátek)	památka svatého Bernarda, opata a učitele církve
24.8. (úterý)	svátek svatého Bartoloměje, apoštola
27.8. (pátek)	památka svaté Moniky
28.8. (sobota)	památka svatého Augustina, biskupa a učitele církve

KRÁTCE Z NAŠÍ FARNOSTI

- V úterý 15. června se po dlouhé přestávce konala opět farní porada, tentokrát už v nových prostorách Farního centra. Protože se, jak doufáme, stane místem setkávání a různých akcí, byl vytvořen kalendář centra, do kterého se budou zapisovat termíny konání jednotlivých akcí, aby časově nekolidovaly. Vedením kalendáře byli pověřeni Zdenka Tichá, Robert Pecha a Alois Vašků.

Abychom se v Centru cítili jako doma, věnovala mu paní Alena Pechová sadu ubrusů. Moc děkujeme!

Příští farní porada je naplánována na září, termín bude ještě upřesněn.

- V neděli 27. června jsme oslavili svátek svatých apoštolů Petra a Pavla a také 35 let kněžské služby našeho pastýře Libora Bulína. Po ranní mši svaté, kterou celebroidl pater Josef Žák, spirituál arcibiskupského semináře v Praze, jsme se sešli v novém Farním centru, abychom oslavenci pogratovali a popřáli Boží požehnání v jeho dalším konání.

Na všech přítomných bylo znát, jak jsme rádi, že se zase můžeme scházet ve větším počtu a jak si takových setkání nějak víc ceníme. Povyprávěli jsme, co se všechno událo za tu dlouhou dobu, kdy jsme se neviděli a popřáli jsme si vzájemně hezkou dovolenou a prázdniny.

- Bazilika sv. Václava bude po rekonstrukci opět otevřena 28. září. Slavnostní bohoslužbě s posvěcením oltáře bude předsedat arcibiskup pražský kardinál Dominik Duka. Vzhledem k očekávanému velkému zájmu budou v blízkosti kostela instalovány velkoplošné obrazovky a mši svatou bude také přenášet televize Noe.
- Malá slavnost sv. Ludmily se bude konat jako obvykle 16. září odpoledne. V programu se plánuje také pohádka O pejskovi a kočičce.

ŽIVÝ RŮŽENEC

	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Vopatová	5. bolestný	1. slavný	2. slavný	3. slavný	4. slavný	5. slavný
Mikulovská	1. slavný	2. slavný	3. slavný	4. slavný	5. slavný	1. radostný
Ryšínová	2. slavný	3. slavný	4. slavný	5. slavný	1. radostný	2. radostný
Váňová	3. slavný	4. slavný	5. slavný	1. radostný	2. radostný	3. radostný
Lomová	4. slavný	5. slavný	1. radostný	2. radostný	3. radostný	4. radostný
Gurtlerová	5. slavný	1. radostný	2. radostný	3. radostný	4. radostný	5. radostný
Lukášková	1. radostný	2. radostný	3. radostný	4. radostný	5. radostný	1. světla
Nohynkovi	2. radostný	3. radostný	4. radostný	5. radostný	1. světla	2. světla
Špinarová	3. radostný	4. radostný	5. radostný	1. světla	2. světla	3. světla
Dubnová	4. radostný	5. radostný	1. světla	2. světla	3. světla	4. světla
Bajerovi	5. radostný	1. světla	2. světla	3. světla	4. světla	5. světla
Vopatovi	1. světla	2. světla	3. světla	4. světla	5. světla	1. bolestný
Gryzová	2. světla	3. světla	4. světla	5. světla	1. bolestný	2. bolestný
Karabáčková	3. světla	4. světla	5. světla	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný
Arnsteinová	4. světla	5. světla	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný
Houštecká	5. světla	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný
Linhartová	1. bolestný	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný
Bahník	2. bolestný	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný	2. slavný
Kopecká	3. bolestný	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný	2. slavný	3. slavný
Tintěrovi	4. bolestný	5. bolestný	1. slavný	2. slavný	3. slavný	4. slavný

Kolegiální kapitula svatého Kosmy
a Damiána ve Staré Boleslavi
Bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Mariánská pouť k Paladiu země České

15. srpna 2021

Poutní mše svatá - 9.00 hodin

celebruje doc. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.
mši svatou doprovází chrámový sbor Václav

Večerní mše svatá - 18.00 hodin

celebruje J. M. Libor Bulín, probošt Kolegiální kapituly
svatých Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi,
kustod Paladia země české a stroboleslavský farář

Doprovodný program v rámci **Mariánského varhanního léta**

Koncert - Ondřej Valenta, varhany | Kristýna Kůstková, soprán
Repertoár: A. Dvořák, L. Bernstein, M. Kabeláč, B. A. Wiedermann

16.00 hodin / Vstupenky v Informačním centru /

POŘAD BOHOSLUŽEB VE STARÉ BOLESLAVI

Den	Hodina	Místo
Pondělí	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Úterý	18.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Středa	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Čtvrtek		
Pátek	18.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Sobota	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Neděle	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
	18.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav

Společná **modlitba růžence** každou neděli v 8.30 hodin

MŠE SVATÉ VE STAROBOLESLAVSKÉ FARNOSTI

Neděle

Všetaty – 8.15

Kozly – 9.30

Kostelec nad Labem – 10.30 v kostele sv. Víta

(kromě 1. neděle v měsíci, kdy je mše svatá v kostele sv. Martina)

Skorkov – 11.00

Dřísy – 15.00

Mše svaté z baziliky Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi jsou přenášeny online na www.staraboleslav.com.

Přihlásit se k odběru aktuálních informací můžete zasláním emailu na adresu prenosy@staraboleslav.com.

*Farní zpravodaj vydává Římskokatolická farnost Stará Boleslav,
Lázeňská 61, 250 01 Stará Boleslav; www.staraboleslav.com.*

Duchovní správce: J.M. Libor Bulín, mobil: 602 542 847; e-mail: liborbulin@seznam.cz

Příspěvky, připomínky zasílejte na adresu: v.simik@centrum.cz

Uzávěrka čísla je v úterý před poslední nedělí předcházejícího měsíce.